

Zarządzenie Nr 49/19
Wójta Gminy Dywity
z dnia 21 marca 2019 roku

**W sprawie przedstawienia sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Dywity za 2018 rok
oraz informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej.**

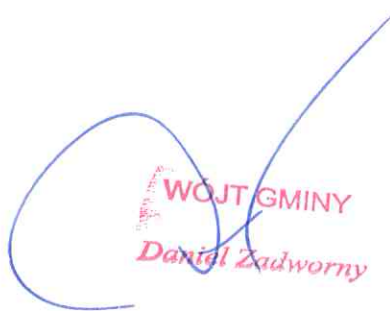
Na podstawie art.267 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 tj. z późniejszymi zmianami) Wójt Gminy Dywity zarządza co następuje:

§ 1

Przedkłada się Radzie Gminy Dywity i przesyła Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie w celu zaopiniowania sprawozdanie z realizacji budżetu Gminy Dywity za 2018 rok stanowiące załącznik Nr 1, a także informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz przebiegu realizacji przedsięwzięć stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT GMINY
Daniel Zadworny

Otrzymano 29.03.19
RADA GMINY DYWITY
ul. Olsztyńska 32
11-001 Dywity
Krzysztof Kroczyński

Załącznik Nr 1
do zarządzenia Wójta Gminy Dywity
Nr 49/19 z dnia 21.03.2019 r.

WÓJT GMINY DYWITY

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

BUDŻETU GMINY DYWITY

ZA 2018 ROK

DYWITY, MARZEC 2019 ROK

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

BUDŻETU GMINY DYWITY

ZA 2018 ROK

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

Gospodarka finansowa Gminy Dywity w 2018 roku prowadzona była na podstawie budżetu uchwalonego przez Radę Gminy w dniu 19 grudnia 2017 r.

W ciągu roku plan budżetu ulegał zmianom i ostatecznie zamknął się kwotą **62 519 934,50** zł. po stronie planowanych dochodów budżetowych oraz kwotą **72 399 934,50** zł. po stronie planowanych wydatków, a także planowanym **deficytem** w wysokości **9 880 000** zł.

Tabela 1. Plan i wykonanie budżetu

Lp	Treść	Plan	Wykonanie	% wyk.
1.	Dochody, w tym:	62 519 934,50	59 656 931,26	95,42%
	- bieżące	55 608 579,93	56 899 988,34	102,32%
	- majątkowe	6 911 354,57	2 756 942,92	39,89%
2.	Wydatki	72 399 934,50	66 364 883,18	91,66%
	- bieżące	53 319 721,00	49 084 047,24	92,05%
	- majątkowe	19 080 213,50	17 280 835,94	90,56%
	Deficyt	-9 880 000,00	- 6 707 951,92	X
	Nadwyżka operacyjna: doch. bieżące (-) wyd. bieżące	2 288 858,93	7 815 941,10	341,48%

W tabeli powyżej przedstawione zostały dochody i wydatki zaplanowane oraz faktycznie wykonane. Gmina Dywity zrealizowała dochody na poziomie 95,42% planowanych zaś wydatki na poziomie 91,66%. Wpłynęło to na wysokość wykonanego deficytu, który był znacznie niższy od zaplanowanego. Sytuacja ta wynikała z niezrealizowania w pełni wydatków inwestycyjnych a także oszczędności w wydatkach bieżących. Końcowy bilans roku 2018 powinien zdecydowanie poprawić możliwości inwestycyjne Gminy w latach następnych bardzo ważnych z uwagi na uruchamianie programów unijnych.

II. DOCHODY

Dochody w 2018 roku wykonane przez Gminę Dywity wyniosły 59 656 931,26 zł. Stanowi to wzrost o 7,92% w stosunku do zrealizowanych dochodów w 2017 roku, które wyniosły 55 280 000,82 zł.

Struktura zrealizowanych dochodów Gminy w 2018 roku w porównaniu do dochodów w latach 2015 – 2017 przedstawia poniższe zestawienie.

	<u>ROK 2015</u>	<u>ROK 2016</u>	<u>ROK 2017</u>	<u>ROK 2018</u>
Dochody własne	28 805 770,90	28 919,875,25	30 202 573,14	35 080 523,37
Subwencje	9 697 004,00	10 281 250,00	10 724 861,00	11 185 470,00
Dotacje	6 370 290,65	10 930 348,77	14 352 566,68	13 390 934,89
Razem	44 873 065,55	50 131 474,02	55 280 000,82	59 656 931,26

1. STRUKTURA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

Dochody zaplanowane na rok 2018 w wysokości 62 519 934,50 zł zostały ostatecznie wykonane w kwocie 59 656 931,26 zł, tj. 95,42% w stosunku do zaplanowanych.

Tabela 2. Struktura dochodów Gminy Dywity.

Lp	Treść	Plan	Wykonanie	% wyk
1.	Dochody z podatków i opłat lokalnych	24 168 728,00	25 824 157,43	106,85%
	<i>w tym: udziały w podatku dochodowym</i>	<i>15 052 837,00</i>	<i>15 881 558,54</i>	<i>105,51%</i>
2.	Dotacje	13 450 990,85	13 390 937,89	99,55%
3.	Środki ze źródeł zagranicznych	5 642 928,15	2 674 250,30	47,39%
4.	Subwencje	11 185 470,00	11 185 470,00	100,00%
5.	Dochody z majątku gminy	1 707 000,00	897 661,37	52,59%
6.	Dochody z innych źródeł	6 364 817,50	8 358 704,57	131,33%
	RAZEM	62 519 934,50	59 656 931,26	95,42%

Zaprezentowane w tabeli nr 2 dochody gminy podzielone zostały ze względu na ich źródła pochodzenia w następujący sposób:

1. a) dochody z podatków i opłat pochodzą z następujących źródeł:
  - wpływy z podatków /rolnego, leśnego, od nieruchomości, od środków transportowych, od działalności gospodarczej/ oraz podatku od czynności cywilnoprawnych i podatku od spadków i darowizn,
  - wpływy z opłaty skarbowej, planistycznej, opłaty za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu i opłat innych lokalnych,
- b) udziały gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych stanowią:
  - wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych ustalonych w trybie przewidzianym w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
  - wpływy podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, mających siedzibę na terenie gminy,
2. dotacje celowe na dofinansowanie zadań gminy, na zadania realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej lub innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz dotacje na realizację zadań zleconych gminom,
3. środki ze źródeł zagranicznych są to bezzwrotne środki, które wpłynęły do budżetu jako dofinansowanie do realizacji konkretnych zadań.
4. subwencja ogólna z budżetu państwa, na którą składa się część oświatowa i część wyrównawcza,
5. dochody ze sprzedaży i dzierżawy majątku gminy,
6. pozostałe dochody, w tym głównie wpłaty mieszkańców za wodę i ścieki.

W dalszej części sprawozdania zaprezentowana jest realizacja dochodów budżetowych z uwzględnieniem źródeł ich powstawania.

1.1 Realizacja dochodów z podatków i opłat lokalnych

Dochody z tego źródła, z wyłączeniem dochodów z PIT i CIT, zrealizowano w wysokości 9 942 598,89 zł. W stosunku do planowanych dochodów w wysokości 9 115 991 zł wykonanie wyniosło 109,07% planu.

Dochody Gminy z tego tytułu systematycznie rosną, głównie na skutek zwiększania się liczby podatników. O wzroście liczby podatników świadczy ciągle rosnąca liczba decyzji wymiarowych wystawianych na podatek rolny, leśny, podatek od nieruchomości oraz łączne zobowiązanie pieniężne. W latach 2014-2018 liczba decyzji wydanych decyzji wymiarowych skierowanych do osób fizycznych kształtowała się w następujący sposób:

2014 r.	- 6 727 decyzji.
2015 r.	- 7 006 decyzji
2016 r.	- 6 847 decyzji
2017 r.	- 6 430 decyzji
2018 r.	- 6 440 decyzji

Organ podatkowy na skutek ustawowych zmian nie wydaje decyzji w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego jeżeli wysokość zobowiązania podatkowego na dany rok nie przekraczałaby, określonych na dzień 1 stycznia roku podatkowego, najniższych kosztów dołączenia w obrocie krajowym przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru.

Tabela 3. Zestawienie planowanych i wykonanych dochodów podatkowych oraz źródła ich powstania.

Lp	Treść	Plan	Wykonanie	Wykon. %
1	Podatek rolny	741 000,00	703 001,01	94,87%
2.	Podatek od nieruchomości	6 521 200,00	6 851 668,06	105,07%
3.	Podatek leśny	150 900,00	150 748,61	99,90%
4.	Podatek od środków transportowych	461 091,00	500 888,56	108,63%
5.	Podatki opłacane w formie karty podatkowej	11 500,00	10 174,77	88,48%
6	Podatek od spadków i darowizn	65 000,00	94 187,00	144,90%
7	Podatek od czynności cywilnoprawnych	580 000,00	875 211,82	150,90%
8	Opłata od posiadania psów	8 500,00	4 260,00	50,12%
9	Opłata skarbową	40 000,00	43 099,90	107,75%
10	Opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	136 000,00	136 581,97	100,43%
11	Opłata planistyczna i adiacencka	200 300,00	334 331,31	166,92%
12	Opłata za zajęcie pasa drogowego	64 000,00	70 853,50	110,54%
13	Opłata eksploatacyjna	50 000,00	49 679,00	99,36%
14	Odsetki podatkowe	80 600,00	117 268,38	145,49%
15	Inne dochody	5 800,00	645,00	11,12%
	RAZEM	9 115 991,00	9 942 598,89	109,07%

Podatek rolny

Zrealizowane dochody w podatku rolnym wyniosły 703 001,01 zł, co daje 94,87 % planu rocznego.

W 2018 roku wysłano 2450 upomnień dotyczących osób fizycznych oraz 26 dotyczących osób prawnych. W wyniku postępowania egzekucyjnego wystawiono 263 tytuły wykonawcze dotyczące podatków od nieruchomości, rolnego oraz leśnego.

W 2018 roku rozłożono na raty zaległości podatkowe oraz odroczone terminy płatności podatków (podatek rolny, leśny oraz podatek od nieruchomości) na łączną kwotę 19 216,92 zł.

Na podstawie art.67a §1 pkt.3 ustawy ordynacja podatkowa w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym Wójt może podjąć decyzje o umorzeniu zaległości podatkowych. Łączna kwota umorzenia z ww. tytułu wynosiła 4 486,31 zł.

Podatek od nieruchomości

Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły w 2018 roku 6 851 668,06 zł co stanowiło 105,07 % planu rocznego. W 2018 roku stawki podatku od nieruchomości nie uległy zmianie.

W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym organ podatkowy może na podstawie art. 67 a § 1 pkt. 1 ustawy ordynacja podatkowa podjąć decyzję o umorzeniu zaległości podatkowych. Łączna kwota umorzonego podatku od nieruch. wyniosła w 2018 roku 9 268,47 zł.

Podatek leśny

Osiągnięte wpływy z tytułu podatku leśnego wyniosły 150 748,61 zł, co stanowiło 99,90 % planu rocznego. Do wyliczenia wysokości dochodów z podatku leśnego za 2018 rok przyjęto powierzchnię lasów podlegających opodatkowaniu wynikającą z ewidencji podatkowej. W roku ubiegłym umorzono zaległości z tytułu podatku leśnego na kwotę 202 zł.

Podatek od środków transportowych

Wpływy z podatku od środków transportowych wyniosły 500 888,56 zł, co dało 108,63 % zaplanowanych dochodów. Stawki podatku od środków transportowych nie uległy zmianie w stosunku do 2017 roku. W 2018 roku wysłano 15 upomnień na kwotę 72 776,75 zł. W ramach postępowania windykacyjnego wystawiono 1 tytuł wykonawczy na kwotę 25 811 zł.

Podatek opłacany w formie karty podatkowej

Zrealizowane dochody z tego źródła wynoszą 10 174,77 zł, co stanowi 88,48 % planu rocznego. Wymiarem i poborem należności z tytułu karty podatkowej zajmują się urzędy skarbowe. Wysokość tych dochodów jest porównywalna do lat ubiegłych.

Podatek od spadków i darowizn

Zaplanowane dochody z tego tytułu w wysokości 65 000 zł zrealizowano w kwocie 94 187 zł. Wymiarem, poborem i egzekwowaniem należności z tytułu podatku od spadków i darowizn zajmują się urzędy skarbowe. Obowiązek podatkowy podatku od spadków i darowizn powstaje w zależności od zdarzenia (np. przyjęcia spadku). Z tego powodu wpływy z tego podatku planowane są na podstawie szacunków i prognoz.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Zrealizowane dochody z podatku od czynności cywilnoprawnych wyniosły ogółem 875 211,82 zł. Zaplanowane dochody z tego tytułu zrealizowano w 150 90 % planu. Wysokość tego podatku jest uzależniona od ilości czynności podlegających opodatkowaniu oraz wartości rzeczy lub praw majątkowych.

Podatkami od czynności cywilnoprawnych opodatkowane są niektóre czynności cywilnoprawne. Płatnikami tego podatku są notariusze i nabywcy rzeczy a organem podatkowym jest urząd skarbowy, który pobrane wpływy przekazuje do budżetu gminy.

Oplata skarbową

Wpływy z opłaty skarbowej wyniosły 43 099,90 zł, co daje 107,75 % wykonania planu. Oplacie skarbowej podlegają niektóre dokumenty i czynności urzędowe określone w ustawie o opłacie skarbowej. Wysokość tych wpływów jest więc uzależniona od ilości wydanych dokumentów i dokonanych czynności urzędowych podlegających opłacie.

Oплата za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Dochody z tytułu opłaty za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu pochodzą od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość opłaty uzależniona jest od wartości sprzedaży w roku poprzednim. Opłata wnoszona jest w trzech równych ratach; do dnia 31 stycznia, 31 maja i 30 września. W roku 2018 dochody z tego tytułu wyniosły 136 581,97 zł. i były na poziomie lat ubiegłych.

Oплата planistyczna i adiacencka

Dochody z tytułu opłat planistycznej i adiacenckiej zaplanowane w wysokości 200 300 zł. wykonano w kwocie 334 331,31 zł. (166,92% planu). Część transakcji rozliczanych jest w formie zamian lub przejęcia gruntów. Zwiększany jest w ten sposób stan posiadania mienia komunalnego. Przejmowane są grunty pod drogi, pod infrastrukturę komunalną, a także atrakcyjne działki przewidziane w przyszłości do zbycia. Szczegółowe dane dotyczące stanu mienia komunalnego, sprzedaży nieruchomości wraz z numerami działek zawarte zostały w załączniku Nr 15 „Informacja o stanie mienia komunalnego”.

Oплата eksploatacyjna

Dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej, które zostały zaplanowane w wysokości 50 000 zł wyniosły 49 679 zł. (99,36% planu).

Oплата za zajęcie pasa drogowego

Na bieżąco wydawane są decyzje dotyczące zajęcia pasa drogowego. Dochody z tytułu tej opłaty systematycznie wzrastają i wyniosły w ubiegłym roku 70 853,50 zł. co stanowiło 110,54% zaplanowanych. Opłaty te wnoszone są w przypadku zajęcia pasa drogowego na cele nie związane z budową, przebudową, remontem lub utrzymaniem drogi (np. umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej, reklam, itp.)

Oплата od posiadania psów

Zaplanowane dochody w wysokości 8 500 zł, z tytułu opłaty od posiadania psów zrealizowano w kwocie 4 260 zł, tj. w 50,12%.

Inne dochody

Inne dochody, które wyniosły 2018 r. 645 zł. oraz wpływy z tytułu należnych odsetek za zwłokę – 117 268,38 zł.

1.2 Realizacja dochodów z tytułu udziału Gminy w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa.

Tabela 4 Udział podatków od osób fizycznych i osób prawnych w dochodach gminy

Lp.	Treść	Plan	Wykonanie	%
1	Podatek dochodowy od osób fizycznych	14 552 837	15 477 649	106,35%
2.	Podatek dochodowy od osób prawnych	500 000	403 909,54	80,78%
	RAZEM	15 052 837	15 881 558,54	105,51%

Przekazany gminie udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) wyniósł 15 477 649 zł co stanowi 106,35% planu. Wielkość tego podatku systematycznie wzrasta a na przestrzeni ostatnich lat kształtowała się następująco:

2014 r. - 10 327 136 zł.

2015 r. - 11 939 260 zł.

2016 r. - 13 020 170 zł.

2017 r. - 13 860 022 zł.

2018 r. - 15 477 649 zł.

Podatek dochodowy jest pobierany przez urzędy skarbowe. Wpływy z tego podatku są gromadzone na centralnym rachunku bieżącym budżetu państwa i podlegają przekazaniu dla poszczególnych gmin w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po dniu, w którym podatek wpłynął.

Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) również jest pobierany przez właściwy urząd skarbowy i przekazywany do budżetu gminy w terminie nie później niż 20 dnia po pobraniu podatku. Wpływy z tego tytułu wyniosły 403 909,54 zł i stanowią 80,78% planowanych.

1.3 Dotacje na zadania własne, zlecone i powierzone

Z zaplanowanych dotacji w łącznej kwocie 13 450 990,85 zł wpłynęły dotacje w łącznej kwocie 13 390 937,89 zł, w tym dotacje na realizację zadań **zleconych** wyniosły ogółem 12 184 221,63 zł. Pozostała kwota w wysokości 1 206 716,26 zł to dotacje pozyskane z różnych źródeł na realizację zadań własnych gminy. Tabela 5 przedstawia kwoty dotacji oraz planowane i wykonane zadania **własne** gminy, na które pozyskano dotacje z zewnątrz.

Tabela 5. Zestawienie dotacji na zadania własne gminy.

Lp.	Treść	Plan	Wykonanie	% wyk
1	Dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego	358 940,00	358 940,00	100,00%
2	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – dotacja dla SP w Spręcowie na zakup książek	4 000,00	4 000,00	100,00%
3	Dotacja z budżetu państwa na zadania realizowane w ramach funduszu sołeckiego	103 330,66	103 330,66	100,00%
4	Usługi opiekuńcze – zatrudnienie opiekunek nad osobami 75+	9 992,00	9 992,00	100,00%
5	Składki na ubezpieczenia zdrowotne osób objętych pomocą społeczną	22 816,00	22 816,00	100,00%
6	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	35 000,00	35 000,00	100,00%
7	Zasiłki stałe	276 102,00	276 102,00	100,00%
8	Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	177 276,00	177 276,00	100,00%
9	Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	115 500,00	115 500,00	100,00%
10	Pomoc materialna dla uczniów	41 070,00	41 070,00	100,00%
11	Realizacja zadań specjalnej organizacji nauki i metod pracy w przedszkolach	4 110,00	4 110,00	100,00%
12	Dotacja z Ministerstwa Sprawiedliwości dla 4 OSP	45 579,60	45 579,60	100,00%
13	Dotacja ze starostwa na doposażenie OSP	10 000,00	10 000,00	100,00%
14	Dotacja ze starostwa na prowadzenie biblioteki powiatowej	3 000,00	3 000,00	100,00%
	RAZEM	1 206 716,26	1 206 716,26	100,00%

1.4 Środki ze źródeł zagranicznych

W budżecie na 2018 rok zaplanowane zostały wpływy z tytułu środków ze źródeł zagranicznych w wysokości **5 642 928,15 zł.**, ostatecznie wpłynęło do budżetu **2 674 250,30 zł.** Część z zaplanowa-

nych środków wpłynę w przyszłym roku, w związku z przesunięciem terminu realizacji zadań inwestycyjnych, zgodnie z nowymi harmonogramami.

W minionym roku ze źródeł zagranicznych wpłynęły środki na realizację następujących zadań:

- 1 130 585,43 zł realizacja przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa wodociągu Dywity – Ługwałd - Różnowo”. W ramach inwestycji wykonane zostanie 5506 mb sieci wodociągowej dla odbiorców z Dywit, Ługwałdu i Różnowa wraz ze spięciem z istniejącą siecią wodociągową w Różnowie oraz odgałęzieniem do Ługwałdu.
- 988 720,29 zł. realizacja zadania „ Kompleksowy projekt zwiększający ekomobilność na terenie Gminy Dywity EKOMOBILNY MOF ” - Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa drogi gminnej na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową 1449N do granicy Olsztyna -ul. Wiosenna wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego oraz budowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi powiatowej Nr 1430N Dywity - Różnowo.
- 63 307 zł. realizacja zadania „ Utworzenie strefy dla rodziny” –
- 8 500 zł. realizacja zadania „ Cyfrowe usługi w zakresie udostępniania informacji publicznej Gminy Dywity” –
- 140 392,22 zł. zadanie „ Nowoczesne szkoły bez barier” –
- 127 801,30 zł. zadanie „ Akademia eksperymentów „
- 88 866,72 zł. zadanie „Multilandia dla dzieci w gminie Dywity”
- 6 077,34 zł ERASMUS
- 120 000 zł. „ JA w Internecie. Program szkoleniowy w zakresie kompetencji cyfrowych”

1.5 Subwencja ogólna dla gminy

Należne gminie subwencje przyznane decyzjami Ministra Finansów wpłynęły do budżetu w pełnej wysokości i wynosiły 11 185 470 zł. W porównaniu z 2017r. wzrosły o 4,29 %, tj. o kwotę 460 609 zł.

Tabela 6. Zestawienie subwencji

L.p.	Treść	Plan	Wykonanie	%
1	Część oświatowa subwencji ogólnej	9 811 544	9 811 544	100%
2	Część wyrównawcza subwencji ogólnej	1 373 926	1 373 926	100%
	RAZEM	11 185 470	11 185 470	100%

1.6 Dochody z majątku gminy

Plan dochodów z mienia komunalnego został ustalony w wysokości 1 707 000 zł., w tym ze sprzedaży w wysokości 1 386 000 zł., z dzierżaw 293 000 zł. Wykonanie planu dochodów z tytułu sprzedaży wyniosło 37,14 %, i stanowiło kwotę 514 770,63 zł., z tytułu z dzierżaw wyniosło 120,58% i stanowiło kwotę 353 303,94 zł., z tytułu opłat za przyłączenie do sieci gminnych 105,67% i wyniosło kwotę 29 586,80 zł.

Szczegółowe dane dotyczące dzierżaw, sprzedaży nieruchomości, numery działek i ich wielkości zawarte zostały w załączniku Nr 15 „Informacja o stanie mienia komunalnego”.

1.7 Dochody z innych wpływów

Nie wymienione wcześniej dochody, które wynoszą 5 684 454,27 zł. w poniższej tabeli zostały wymienione wg poszczególnych tytułów, zaprezentowano plan oraz jego realizację.

Tabela 7. Zestawienie dochodów pozostałych

Lp	Wyszczególnienie	Plan	Wykon.	% Wyk.
1	Wpływy za dostarczaną wodę	1 400 000	1 280 188,69	91,44%
2	Wpływy za odprowadzanie ścieków	1 513 000	1 626 193,76	107,48%
3	Wpłaty z opłat za przedszkola	126 000	90 313,75	71,68%
4	Wpłaty stołówek szkolnych i przedszkolnych	533 200	455 913,60	85,51%
5	Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1 555 000	1 498 250,00	96,35%
6	Środki na dofinansowanie inwestycji budowa odwodnienia ul. Spółdzielczej	100 000	0,00	0,00%
7	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Barkwedzie - dofinansowanie z KOWR	200 000	0,00	0,00%
8	Środki na dofinansowanie budowy wodociągu Dywity – Ługwałd – Różnowo (współfinansowanie Arbetu)	137 000	0,00	0,00%
9	Odsetki od środków na rachunkach bankowych	47 000	24 397,51	51,91%
10	Zaliczka alimentacyjna oraz dochody z funduszu alimentacyjnego	45 000	17 323,25	38,50%
11	Zwrot kosztów za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej	40 000	31 800,00	79,50%
12	Zwrot kosztów za pobyt podopiecznych w ośrodkach wsparcia	10 000	10 098,00	100,98%
13	Otrzymane darowizny	141 605	153 088,32	108,11%
14	Wpływy z WFOŚiGW z tyt. opłat za korzystanie ze środowiska	45 000	44 478,41	98,84%
15	Współfinansowanie przez mieszkańców budowy sieci kanalizacyjnych i wodociągowych	60 000	2 822,14	4,70%
16	Mandaty wymierzone przez Straż Gminną	7 000	7 600,00	108,57%
17	Wpływy z rozliczeń lat ubiegłych	60 000	63 214,06	105,36%
18	Pomoc finansowa z powiatu na organizację „Kiermasu „	9 000	9 000,00	100,00%
19	Pomoc finansowa samorządu wojewódzkiego na prace konserwacyjne kaplicy w Bukwałdzie	35 000	35 000,00	100,00%
20	Wpłaty innych gmin za dzieci uczęszczające do przedszkoli na terenie gminy Dywity i inne.	123 000	190 259,53	154,68%
21	Wynajem sal autokarów, gimnastycznych, pomieszczeń na sklepiki szkolne;	26 340	20 639,33	78,36%
22	Pomoc finansowa na zadanie „Poznaj swojego sąsiada – wymiana młodzieży ukraińskiej i polskiej 2018”	5 000	5 000	100,00%
23	Środki pozyskane z NBP na realizację projektu „wyjątkowi pomysłowi”	4 552,50	3 939,32	86,53%
24	Środki na dofinansowanie budowy ronda na DK 51	10 000	0,00	0,00%
25	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	28 020	28 295,57	100,98%
26	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	27 700	48 260,90	174,23%

27	Odsetki	22 750	18 604,70	81,78%
28	Pozostałe	53 550	19 773,43	36,93%
	RAZEM	6 364 717,50	5 684 454,27	89,31%

W tej grupie dochodów największe wpływy dotyczyły:

- 1 280 188,69 zł wpływy za dostarczoną wodę,
- 1 626 193,76 zł wpływy za odprowadzanie ścieków.
- 1 498 250,00 zł opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Obecnie zawartych jest 3 328 umów na dostawę wody i odbiór ścieków. W 2018r. przybyło 93 odbiorców. Około 85 % mieszkańców terminowo reguluje swoje zobowiązania. W roku ubiegłym wystawiono 506 wezwań do zapłaty. W 48 przypadkach wystąpiono na drogę postępowania sądowego. Czterem osobom umorzono należności na kwotę 2 317,63 zł a 21 odbiorcom odroczone termin płatności lub rozłożono należności na raty.

Systemem gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Dywity objęto wyłącznie nieruchomości zamieszkałe tj. gospodarstwa domowe. Liczba gospodarstw domowych objętych systemem gospodarki odpadami wynosi 3113. W 2018 roku wystawiono 2 769 upomnień oraz 53 tytuły wykonawcze. Z zaplanowanego dochodu z w/w tytułu na 2018 rok w kwocie 1 555 000,00 zł na rachunek Gminy wpłynęła kwota 1 498 250 zł co stanowi 96,35 % planu. Plan finansowy na 2018r. został sporządzony w oparciu o ilość gospodarstw domowych deklarujących opłaty wg stanu na koniec 2017 roku. W 2018r. wiele gospodarstw domowych złożyło korektę deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi deklarując zbiórkę selektywną zmniejszając tym samym zobowiązanie z tego tytułu. Sytuacja ta spowodowana była zmianą od dnia 1 stycznia 2018 roku stawki przedmiotowej opłaty.

W 2018 roku rozpatrzono pozytywnie 13 wniosków o rozłożenie na raty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na łączną kwotę 14 373,83 zł, oraz 6 wniosków w przedmiocie umorzenia zaległości z ww. tytułu na łączną kwotę 4 206 zł.

III. WYDATKI

Wydatki budżetowe mogą być wykonywane w granicach kwot określonych w budżecie do wysokości środków zgromadzonych na rachunku bankowym.

Zaplanowane ostatecznie w budżecie wydatki w kwocie 72 399 934,50 zł faktycznie zrealizowano w wysokości 66 364 883,18 zł, co daje wskaźnik wykonania planu rocznego 91,66%. Rok 2018 Gmina Dywity zamknęła deficytem budżetowym w kwocie - 6 707 951,92 zł, wobec planowanego deficytu w wysokości 9 880 000 zł.

Wydatki gminy Dywity w roku 2018 w porównaniu do wydatków w latach 2015 -2017 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Zestawienie wydatków gminy Dywity w latach 2015-2018

TREŚĆ	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018
Wydatki majątkowe	7 431 119	5 600 175	10 547 889	17 280 836
Wydatki bieżące	33 424 015	41 949 441	45 131 536	49 084 047
Razem	40 855 134	47 549 616	55 679 425	66 364 883

III. 1 WYDATKI MAJĄTKOWE

Wydatki majątkowe zaplanowane zostały na 2018 rok w wysokości 19 080 213,50 zł, zrealizowane zostały w kwocie 17 280 835,94 zł, tj. w 90,57%. Zrealizowano większość z zaplanowanych inwestycji, a te których nie wykonano znalazły się w budżecie roku następnego. W 2018 roku wykonane zostały przede wszystkim inwestycje drogowe, na które wydatkowano ponad 6 mln zł.; inwestycje wodno-kanalizacyjne wydatek około 5 mln zł.; pomyślnie zamknięto I etap wdrożenia projektu cyfryzacji urzędu wydatkowana kwota 1,3 mln zł.; zamknięto rozbudowę szkoły w Dywitach 2,4 mln zł.; zakupiono nowy wóz strażacki dla OSP. Szczegółowe dane dotyczące planu oraz realizacji wydatków poszczególnych inwestycji przedstawia załącznik nr 3.

Poniżej opisane zostały najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2018 roku.

W dziale „**Rolnictwo i łowiectwo**” Gmina realizuje zadania z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W minionym roku w dziale „Rolnictwo i łowiectwo” wydatkowano kwotę 4 857 748,63 zł., tj. 95,38% planu.

- Największą inwestycją w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jest „Budowa wodociągu Dywity – Ługwałd – Różnowo”. W ramach realizacji zadania wybudowana zostanie z rur PE fi 315 i fi 225 sieć wodociągowa o łącznej długości 5506 mb wraz z przyłączeniem odbiorców na Osiedlu Sterowców w Dywitach, Ługwałdzie i Różnowie. Wykonano I etap, łączne wydatki w 2018 roku wyniosły 1 658 705,86 zł. oraz kwotę 1 664 600 zł. zabezpieczono na wyodrębnionym rachunku bankowym w formie wydatków niewygasających,
- W roku 2018 kontynuowano realizację inwestycji „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Bukwałd-Barkweda”. Przedmiotem inwestycji jest kompleksowe rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej dla miejscowości Barkweda i Bukwałd. W 2018 roku zbudowano odcinek kanalizacji sanitarnej w miejscowości Barkweda. Poniesione nakłady w 2018 r. kwotą 650 832,52 zł.
- „Budowa sieci kanalizacji deszczowej wzdłuż drogi powiatowej w Słupach” - przedmiotem inwestycji jest budowa kanalizacji deszczowej wzdłuż drogi pow. Nr 1449N na odcinku 501,5 mb wraz z budową rowu odwadniającego, separatora i 9 studni zbierających wody deszczowe. Poniesiony wydatek wynosił 24 053,38 zł. zaś kwotę 405 266,12 zł. zabezpieczono w formie wydatków niewygasających.

Ponadto Gmina tradycyjnie realizuje mniejsze zadania inwestycyjne mające na celu polepszenie funkcjonowania istniejącej infrastruktury.

W dziale „**Transport i łączność**” zaplanowano wydatki w wysokości 6 993 361 zł, zrealizowano kwotę 6 195 683,01 zł., tj. 88,59% planu.

Z największych inwestycji w tym dziale wymienić należy:

- „Budowa drogi gminnej w strefie przedsiębiorczości Dywity Ługwałd” – Przedmiotem inwestycji jest budowa drogi gminnej łącząca miejscowości Ługwałd – Różnowo o długości 957 mb wraz z budową odcinka kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Planowane zakończenie w 2019 roku. Poniesione wydatki 1 769 543,70 zł.
- „Kompleksowy projekt zwiększający ekomobilność na terenie Gminy Dywity – EKOMOBILNY MOF” – Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa drogi gminnej na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową 1449N do granicy Olsztyna wraz z budową ścieżki pieszo - rowerowej wzdłuż drogi powiatowej 1430N Dywity – Różnowo. W 2018r. wybudowano 1,4 km ścieżki pieszo-rowerowej wraz z oświetleniem ledowym na odcinku Dywity-Różnowo. Poniesione nakłady 1 556 304,90 zł.
- „Przebudowa drogi gminnej w Dywitach położonej na działce 818/1 przy Agro Helenie” – przedmiotem inwestycji jest przebudowa odcinków drogi osiedlowej na odcinku 306 mb wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej na odcinku 204 mb. Planowane zakończenie w 2019 roku. Poniesione wydatki 649 991,90 zł.
- „Budowa ulicy przy pętli autobusowej w Różnowie” – przedmiotem inwestycji jest budowa nawierzchni jezdni wraz z chodnikami z kostki betonowej a także odprowadzenia wód opadowych

do kanalizacji deszczowej. Planowane zakończenie inwestycji w 2019 roku. Na planowane wydatki zabezpieczono kwotę 474 600 zł. w formie wydatków niewygasających.

- „Przebudowa ulicy Nad Stawem w Dywitach” – przedmiotem inwestycji jest przebudowa ulicy na odcinku od ul. Słonecznej w kierunku ul. Nad Stawem oraz łącznika między ul. Nad Stawem i ul. Polną. Wykonano odcinek drogi długości 315 mb z kostki betonowej oraz przebudowę sieci elektroenergetycznej. Poniesione nakłady 463 627,80 zł.
- „Budowa odwodnienia i oświetlenia przy ul. Spółdzielczej Wilczkowo” – w ramach przedsięwzięcia wykonano kanalizację deszczową z rur fi 350 i fi 400 o łącznej długości 310mb. Wybudowano studnie z kręgów betonowych, osadnik zawieszony mineralnej, separator koalescencyjny z wewnętrznym kanałem obciążającym. Poniesione nakłady 389 910 zł.
- „Budowa ulic na osiedlu w Kieźlinach – ul. Różewicza” – przedmiotem inwestycji jest poprawa parametrów drogi o długości 70,2 m poprzez ułożenie nawierzchni z kostki brukowej wraz z wykonaniem odwodnienia i kanalizacji deszczowej. Poniesione nakłady 153 620 zł.
- „Budowa ulicy Jeżynowej” – przedmiotem inwestycji jest wykonanie nawierzchni z kostki betonowej na odcinku 314,65 m, wykonanie odcinków sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenia tj. 12 szt. lamp oświetleniowych. Planowane zakończenie inwestycji w 2019 roku. Poniesione wydatki 150 000 zł.
- „Budowa dróg wraz z odwodnieniem w Słupach – Tamex, Obwodowa – w ramach inwestycji wykonany zostanie odcinek kanalizacji deszczowej dł. około 120 mb oraz odwodnienie wzdłuż drogi powiatowej. Nawierzchnię z płyt betonowych zastąpi kostka typu polbruk na odcinku 132 mb. Poniesione wydatki 129 999,13 zł.

W dziale „**Turystyka**” łącznie na zadania inwestycyjne wydatkowano kwotę 477 139,39 zł., w tym:

- „Zagospodarowanie terenów przyległych do jeziora Dywickiego” – przedmiotem inwestycji jest zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyległych do j. Dywickiego. Wybudowana zostanie kładka edukacyjna oraz platforma widokowo-rekreacyjna, budynek z funkcją sanitarno-magazynową oraz wyznaczone miejsce spotkań mieszkańców. Zadanie realizowane z ponad 50% wsparciem środków unijnych. Poniesione nakłady 64 725,16 zł. oraz kwota 147 600 zł. zabezpieczona w formie wydatków niewygasających.
- „Uzupełnienie infrastruktury turystycznej na przystani kajakowej w Brąswaldzie” – w ramach zadania wykonano drogę gruntową od wsi Brąswald do przystani kajakowej, doprowadzono prąd, i wybudowano studnię głębinową.
- „Utworzenie strefy dla rodziny” – w ramach tego zadania w 8 miejscowościach Gminy utworzono dla rowerzystów miejsca odpoczynku składające się z następujących urządzeń: stacja naprawy rowerów, stojak na rowery, stół do gry w szachy, grill betonowy oraz ławka rekreacyjna. Wydatkowana kwota 100 835,40 zł. z czego dofinansowanie ze środków unijnych 63 307 zł.

W dziale „**Gospodarka Mieszkaniowa**” na zakup działek, przejęcia gruntów pod drogi publiczne, zamiany gruntów wydatkowano łącznie kwotę 186 932,33 zł. Szczegółowe informacje dotyczące zakupów nieruchomości, numery działek i ich wielkości zawarte zostały w załączniku Nr 15 „Informacja o stanie mienia”.

W dziale „**Administracja publiczna**” realizowany jest projekt:

- „Cyfrowe usługi w zakresie udostępniania informacji publicznej Gminy Dywity” – w ramach realizacji projektu w 2018r. zrealizowano II i III etap. W ramach II etapu wykonano roboty budowlane związane z instalacją sieci LAN. W III etapie dostarczono sprzęt aktywny, serwerowy i komputerowy a także oprogramowanie biurowe. Dostarczono 20 laptopów, 27 komputerów, 2 serwery, macierz dyskową, centralny UPS. Poniesiono wydatki 1 336 161,30 zł.

W dziale „**Bezpieczeństwo publiczne**”

- Zakup wozu strażackiego dla OSP Tuławki – w 2018r. pozyskano nowy samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu Volvo z napędem na 4 koła, zbiornikiem na wodę 3000 litrów, autopompą, wyciągarką i najaśnicą. Wartość samochodu zakupionego przez OSP to 778 098 zł., z czego

200 000 zł. to dofinansowanie MSWiA, 250 000 zł. dofinansowanie WFOŚiGW a 328 098 zł. środki z budżetu Gminy Dywity.

- „Przebudowa remizy w Tuławkach” – w związku zakupem nowego samochodu wykonano modernizację remizy OSP w Tuławkach w celu dostosowania garażu do wysokości pojazdu. Wydatkowano kwotę 107 542,99 zł.

W dziale „**Oświata i wychowanie**” łączne wydatki majątkowe w tym dziale wyniosły 2 486 635,22 zł. w tym:

- Rozbudowa Zespołu Szkół w Dywitach – w ramach realizacji zadania wykonana została rozbudowa budynku zespołu Szkół w Dywitach o część przedszkolną (nowa bryła na parterze), część dydaktyczną na potrzeby szkoły (I i II piętro nadbudowanej bryły), budowę niezależnie funkcjonującego obserwatorium astronomicznego oraz modernizację zaplecza kuchennego na potrzeby przedszkola. Wykonano też rozbudowę i modernizację zaplecza sportowego. Inwestycja obejmuje również koszty wyposażenia obiektu oraz zagospodarowanie terenu. Łączne zaplanowane nakłady wyniosą 7,4 mln zł. W roku 2018 wydatkowano 2 447 581,86 zł.

W dziale „**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**” wydatkowano łącznie kwotę 444 144,37 zł. realizując 88,98% planu. Wykonano, między innymi, następujące zadania:

- „Adaptacja pomieszczeń pałacu w Słupach na realizację zajęć środowiskowych i pozalekcyjnych” – w dawnych lokalach mieszkalnych na parterze budynku wykonano, między innymi, takie prace: obniżono poziom posadzki aby uzyskać wyższą kondygnację pomieszczeń, wzmocniono strop, wymurowano ściany działowe, rozprowadzono instalację elektryczną, co i sanitarną, wykonano prace wykończeniowe. Wydatkowano kwotę 205 427,64 zł.
- Uzupełniono oświetlenie uliczne o nowe punkty w miejscowościach: Dywity ul. Sosnowa 1, ul. Spółdzielcza 6, skrzyżowanie ul. Malinowej i ul. Ogrodowej, Bukwałd przy Szkole Podstawowej, Kieźliny ul. Domagały, Różnowo – osiedle. Na istniejących słupach zamontowano wysięgniki wraz z oprawami na Wadągu oraz w Dywitach na przejściu dla pieszych i przy ul. Barczewskiego. Ponadto wymieniono szafki oświetlenia ulicznego, zmodernizowano linie oświetlenia ulicznego w Dąbrówce Wielkiej oraz Dywitach. Poniesione wydatki 109 767,99 zł.

W dziale „**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**” łącznie wydatkowano kwotę 411 347,66 zł. Wydatki dotyczyły:

- „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Sętalu” – zakres prac obejmuje przebudowę i ocieplenia dachu, dobudowę pomieszczeń sanitarnych i kotłowni, budowę szamba, nowej instalacji co. Wydatkowana kwota 99 345 zł.
- „Centrum Dziedzictwa Kulturowego – modernizacja budynku byłej szkoły” – przeprowadzono prace budowlane w zakresie ocieplenia dachu, remontu klatki schodowej oraz piętra budynku, wzmocniono konstrukcję drewnianego stropu, ułożono panele podłogowe, zamontowano oświetlenie, wykonano balustradę. Wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych. Wydatkowana kwota 299 102,66 zł.

W dziale „**Kultura fizyczna i sport**” na inwestycje wydatkowano łącznie kwotę 261 649,25 zł. W roku 2018 zrealizowano między innymi

- budowa Hali Sportowej w Dywitach - opracowano pełną dokumentację projektową, złożono wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. Otrzymane pozwolenie zaskarżyli właściciele sąsiednich działek. Sprawa jest w toku. Wydatkowana kwota na projekt wyniosła 167 772 zł.
- Kwotę 83 177,25 zł. przeznaczono na wykonanie oświetlenia zewnętrznego boisk piłkarskich w Różnowie i Słupach. Wykonano II etap oświetlenia polegający na montażu trzech masztów oświetleniowych wraz z okablowaniem na każdym z boisk.

III. 2 WYDATKI BIEŻĄCE

Wydatki bieżące zrealizowano w roku budżetowym 2018 w wysokości 49 084 047,24 zł. tj. 92,06% zaplanowanych. W stosunku do roku 2017 wzrosły one o 8,76%. Systematyczny wzrost wydatków bieżących, wynika z ciągłego rozwoju Gminy. Powstawanie nowej infrastruktury komunalnej wpływa na wzrost kosztów jej utrzymania, dynamicznie rozwija się również oświata i opieka przedszkolna, co-rocennie zwiększane są środki na kulturę fizyczną i sport, bezpieczeństwo oraz poprawę komunikacji na terenie gminy. Gmina dba o poziom wydatków bieżących i kontynuuje działania ograniczające ich wzrost. Kładziemy nacisk na poszukiwanie nowych, tańszych, odnawialnych źródeł energii, przeprowadzamy termomodernizację budynków użyteczności publicznej, tradycyjne oświetlenie ulic zastępowane jest oświetleniem solarnym i ledowym.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę wydatków bieżących w poszczególnych działach budżetu.

2.1 Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo

Wydatki bieżące zaplanowane w wysokości 319 126,25 zł zostały wykonane w kwocie 287 148,04 zł, tj. w 89,98%. Największą kwotą był wydatek z tytułu zwrotu podatku akcyzowego – 267 947,30 zł, na który otrzymaliśmy 100% dotację z budżetu państwa, oraz wpłaty na rzecz Izby Rolniczej 13 841,79 zł.

2.2 Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrzenie w wodę

Wydatki bieżące poniesione w tym dziale to kwota 1 050 102,86 zł. dotyczyły zaopatrzenia mieszkańców w wodę. Długość sieci wodociągowych, wraz z przyłączami wynosi 233,81 km. W minionym roku przybyło Gminie 3,16 km tej infrastruktury. W zrealizowanych wydatkach bieżących można wyodrębnić: zakup energii (303 876,05 zł), zakup usług remontowych związanych z utrzymaniem sieci (264 799,95 zł) - usunięto łącznie 120 awarii, przeglądy okresowe hydrantów (4 431,86 zł) oraz inne usługi (18 315,27 zł). Kwotę 227 739,59 zł wydatkowano na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń dla konserwatorów i inkasenta, kwotę 86 870,77 zł na zakup materiałów i wyposażenia oraz kwotę 80 965,37 zł na zakup usług pozostałych, 17 733,46 zł na podróże służbowe i ryczałty samochodowe. Pozostała wydatkowana kwota 45 370,54 zł. to wydatki na badanie próbek wody, telefony komórkowe, koszty postępowania sądowego, opłaty i składki.

2.3 Dział 600 - Transport i łączność

Wydatki bieżące w tym dziale wyniosły 2 139 440,01 zł na zaplanowane w 2 506 138,25 zł. co stanowiło 85,37% planu. Zrealizowano następujące cele:

- **Lokalny transport zbiorowy** – wydatki dotyczą kosztów dofinansowania do autobusów MPK kursujących na terenie gminy Dywity. W minionym roku była to kwota 542 513,58 zł. Rozliczenia oparte są o podpisane porozumienie z Miastem Olsztyn oraz uchwałę Rady Gminy Dywity w tej sprawie. Obecnie na terenie Gminy realizowane są połączenia na trzech liniach, tj. 108, 110, i 112. Z dniem 01.10.2018r. obsługę linii Nr 110 rozszerzono do miejscowości Spręcowo. W skali roku na terenie gminy realizowanych jest ok. 196 tys. wozokilometrów. Koszt jednego wozokilometra wynosił 9,23 zł netto od 01.01.2018r. Zgodnie z porozumieniem Gmina pokrywa różnicę pomiędzy wartością za przejechane wozokilometry a dochodami uzyskanymi ze sprzedaży biletów. Od 2015 r. funkcjonuje jeden bilet komunikacyjny bez stref.
- Na bieżące utrzymanie **dróg powiatowych i gminnych** wydatkowano 1 396 588,82 zł., w tym:
  - 483 787,12 zł dostawa materiałów – dostarczono i wbudowano 500 ton pospółki, 600 ton gruzu betonowego i 3 000 ton tłuczni kamienno, łamanego,
  - 45 936,32 zł utrzymanie przystanków,
  - 20 203,74 zł oznakowanie dróg i ulic –ustawiono znaki drogowe i tablice informacyjne,
  - 11 931,00 zł wykonano przeglądy techniczne dróg,
  - 98 916,92 zł. wykonano odwodnienie dróg gminnych,

- 76 723,91 zł. przeprowadzono wycinkę zakrzaczeń i zbieranie poboczy,
- 16 586,18 zł. w ramach funduszu sołectkiego wykonano oświetlenie, chodniki itp.
- 50 792,73 zł inne koszty usług,
- 477 073,79 zł remonty dróg gminnych tj. wykonano mechaniczne równanie dróg remonty i naprawy odwodnienia, łatanie dróg asfaltowych,
- 106 583,31 zł wynagrodzenia wraz z pochodnymi,
- 3 663,40 zł pozostałe koszty.

W ramach utrzymania dróg zrealizowano:

- 1) wykonano mechaniczne równanie dróg o długości łącznej 150 km,
- 2) podjęto 125-krotnie interwencyjne naprawy części dróg obejmujące naprawę korony drogi, rozścielenie dostarczonej pospółki, kamienia łamanego, gruzu betonowego,
- 3) wykonano remont cząstkowy i łatanie ubytków nawierzchni dróg asfaltowych w Kieźlinach, Mykach, Zalbkach i Dywitach, ul. Grzybowej w Dywitach,
- 4) wykonano remont odwodnień w miejscowościach Redykajny centrum wsi, Ługwałd, Bukwałd, Spręcowo, Sętań, drogi Dywity-Dągi, przy Strudze Bukwałd i Strudze Dywity, drogi gruntowej w Tuławkach,
- 5) wykonano remont cząstkowy i łatanie ubytków nawierzchni dróg asfaltowych w miejscowościach Kieźliny, Myki, Zalbki, Dywity.
- 6) Wykonano wjazdy na drogi powiatowe ul. Barczewskiego – Osiedle Kluczkowo.
- 7) wykonano naprawy skarp, przepustów, ułożenie płyt drogowych betonowych, wykonanie odwodnienia inne drobne zabiegi w następujących lokalizacjach: Tuławki, Frączki, Sętań, Spręcowo, Słupy, Ługwałd, Bukwałd, Plutki, Dąbrówka Wielka, Dągi, Kieźliny, Różnowo, Brąswałd Dywity;

2.4 Dział 630 - Turystyka

Poniesione w tym dziale wydatki wyniosły 6 613,04 zł i dotyczyły utrzymania przystani kajakowej na rzece Łynie

2.5 Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Bieżące wydatki poniesiono w wysokości 269 598,26zł. na zadania związane z gospodarką mieszkaniową. Wydatki dotyczą sprzedaży nieruchomości, a mianowicie opracowywania dokumentacji niezbędnej do celów prawnych nieruchomości i wyceny (71 751,91 zł), opłaty sądowe i koszty aktów notarialnych (6 988,95 zł), odsetki (7 228,07 zł.), koszty postępowania sądowego (8 687,16 zł), ogłoszeń w prasie o sprzedaży nieruchomości komunalnych, wycinka drzew itp. Kwotę 174 942,17 zł. wyniosły wypłacone odszkodowania za grunty przejmowane na cele komunalne.

2.6 Dział 710 – Działalność usługowa

Zrealizowane wydatki w łącznej kwocie 167 984,24 zł poniesione były na:

- 140 577,81 zł opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego,
- 15 252,00 zł Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną,
- 12 127,43 zł koszty związane z opracowaniami geodezyjnymi i kartograficznymi.

2.7 Dział 750 – Administracja publiczna

Wydatki bieżące z zakresu administracji ponoszone są na działalność organów gminy oraz jej promocję. W roku 2018 wynosiły 5 398 180,43 zł i dotyczyły :

- Realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Przyznana na ten cel dotacja wynosiła 54 868,99 zł. natomiast poniesione wydatki to kwota - 239 389,61 zł. od 2017 roku, decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, do wyliczenia dotacji przyjęto liczbę zadań zrealizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.
- Finansowanie działalności Rady Gminy kwota - 336 125,73 zł ,
w tym: - diety sołtysów 137 700,00 zł,

- ryczałty radnych	189 161,27 zł,
- zakup materiałów	8 016,92 zł,
- szkolenia	319,00 zł,
- podróże służbowe krajowe	928,54 zł.

- Funkcjonowanie Urzędu Gminy

Koszty w tym rozdziale wyniosły 4 337 267,98 zł. i w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły o 6 391,48. Niektóre rodzaje wydatków wymieniono poniżej:

- wynagrodzenia i pochodne	-	3 396 584,04 zł,
- odpis na zakł. fundusz świadczeń socj.	-	57 478,84 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia	-	134 875,16 zł,
- zakup usług pozostałych	-	443 568,97 zł,
- ryczałty samochodowe i delegacje	-	60 916,95 zł,
- szkolenia pracowników	-	28 734,19 zł,
- zakup energii	-	65 126,47 zł,
- opłaty telekomunikacyjne	-	50 691,52 zł,
- zakup usług remontowych	-	18 043,23 zł,
- koszty postępowania sądowego	-	14 339,06 zł,
- różne opłaty i składki	-	29 801,05 zł,
- wpłata na PFRON	-	14 039,00 zł,
- inne	-	23 069,50 zł.

- Promocja jednostek samorządu terytorialnego

Wydatki w tym rozdziale wyniosły 416 547,34 zł, co stanowiło 92,75% planu. Wydatkowane kwoty, między innymi, przeznaczone zostały na :

- organizacja i przeprowadzenie konkursu "Czysta Wieś"	14 516 zł,
- emisja artykułów promocyjnych w Nowym Życiu Olsztyna	29 520 zł,
- produkcja i emisja materiałów filmowych w TV Olsztyn	16 912 zł,
- skład, łamanie i druk „Przeglądu Dywickiego	12 280 zł,
- współpraca medialna z portalem Olsztyn24	6 013 zł,
- współpraca z Kopernik. TV.	9 802 zł,
- publikacja materiałów w GO i Naszej Warmii	5 044 zł,
- promocja Gminy na koncercie Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk	7 749 zł,
- produkcja filmów promocyjnych i relacji, w tym z wykorzystaniem drona	12 933 zł,
- inscenizacja bitwy napoleońskiej w Barkwedzie	11 673 zł,
- organizacja „Dnia Dziecka „	27 203 zł,
- organizacja Gminnego Forum Przedsiębiorców	7 463 zł,
- Święto Warmińskiego Piwowara i rajd rowerowy	52 349 zł,
- organizacja Kiermasu Warmińskiego	70 247 zł,
- zakup i montaż rzeźb kamiennych nad jeziorem i zegara słonecznego	22 140 zł,
- doposażenie szkolnego zespołu ludowego ze Spręcowa	3 500 zł,
- wykonanie kalendarzy ściennych	6 027 zł,
- zakup gadżetów i materiałów promocyjnych, druk ulotek	30 333 zł,
- uroczyste otwarcie obserwatorium w SP w Dywitach	4 719 zł i inne wydarzenia, jak wymiana młodzieży polsko-ukraińskiej, stajenka bożonarodzeniowa, przewóz dzieci, renowacja i wykonanie zabytkowego wozu koło stodoły, zakup książek itp.

Na działalność promocyjną i organizację wydarzeń kulturalnych Gmina otrzymała kwotę 11 800 zł. jako darowizny od sponsorów oraz 9 000 zł pomocy finansowej ze starostwa.

- Pozostała działalność

Wydatki w tym rozdziale wyniosły 68 849,77 zł i dotyczyły opłaconych składek członkowskich na rzecz związków gmin i organizacji, w których Gmina jest zrzeszona (51 628,55 zł.) oraz kosztów energii, obsługi i konserwacji teledziur (17 221,22 zł).

2.8 Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa.

Zrealizowane wydatki w kwocie 131 090,70 zł dotyczyły zadań zleconych tj. obsługę wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów burmistrzów i prezydentów miast. Wydatki te w całości pokryte zostały z dotacji celowych z budżetu państwa.

2.9 Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

W Dziale 754 zrealizowano wydatki bieżące w wysokości 389 320,43 zł. tj. 94,11% założonego planu. Wydatki na Ochotnicze Straże Pożarne wynosiły 260 605,83 zł. Na terenie Gminy funkcjonują 4 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, OSP Brąswałd, OSP Tuławki, OSP Kieźliny i OSP Spręcowo włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2018 r. w formacjach OSP działało 110 członków, z czego 69 członków stanowiło skład jednostek operacyjno technicznych. Na utrzymanie OSP wydana została kwota 195 597,05 zł. W ramach tych wydatków sfinansowano:

- 66 361 zł to wypłaty ekwiwalentów członkom OSP za udział w akcjach ratowniczych,
- 98 582,22 zł zakup materiałów i wyposażenia. W ramach otrzymanej dotacji z Ministerstwa Sprawiedliwości wydatkowano kwotę 46 040 zł. na doposażenie jednostek OSP, do których trafiły defibrylatory, detektory wielogazowe, piły ratownicze do szyb klejonych, przenośne zestawy oświetleniowe. Ze środków własnych na zakupy wydatkowano 52 542,22 zł., w tym głównie zakup paliwa części zamiennych do wozów bojowych oraz wyposażenia gminnych formacji. W ramach uzupełnienia wyposażenia poszczególnych jednostek zakupiono: ubrania strażackie, buty, węże strażackie, hełmy, drabiny pożarnicze, latarki, lampy LED i inny sprzęt.
- 22 131,28 zł zakup energii elektrycznej,
- 28 462,25 zł ubezpieczenia pojazdów i strażaków biorących udział w akcji,
- 7 799,35 zł zakup usług pozostałych, wykonano przeglądy i legalizacje sprzętu ratowniczego, naprawy sprzętu i pojazdów opłacono kurs kierowcy samochodu ciężarowego,
- 1 355,00 zł badania profilaktyczne członków OSP,
- 302,58 zł opłaty za telefony komórkowe,
- 12 826,07 zł wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi przeznaczone na wynagrodzenia dla kierowców wozów bojowych,
- 25 786,08 zł zakup usług remontowych,

Ponadto kwotę

- 123 575,00 zł wydatkowano na utrzymanie Straży Miejskiej,
- 3 369,15 zł przeznaczono na wydatki z zakresu obrony cywilnej i innych,
- 1 770,45 zł zarządzanie kryzysowe.

2.10 Dział 757 – Obsługa długu publicznego

Wydatki budżetowe w kwocie 325 980,87 zł były przeznaczone na opłacenie odsetek bankowych z tytułu wyemitowanych obligacji, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz prowizji bankowych od udzielanych kredytów.

2.11 Dział 801 – Oświata i wychowanie

854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

Wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą są znaczącą pozycją w wydatkach bieżących Gminy. W roku 2018 wyniosły one 17 817 894,49 zł. i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 2 087 650,76 zł, tj. 13,27 %. Wzrost jest następstwem zwiększonej liczby dzieci w szkołach i przedszkolach. Gmina odpowiadając na zapotrzebowanie na nowe miejsca w przedszkolach

od 1 września uruchomiła dwuoddziałowe przedszkole w Dywitach dla 47 dzieci. W celu zapewnienia miejsc dzieciom w wieku 3-6 lat gmina dotuje przedszkola niepubliczne w wysokości 100% kosztów wychowania przedszkolnego przypadających na 1 ucznia w przedszkolach prowadzonych przez Gminę. Od 1 września ponownie uruchomiona została stołówka szkolna, która przygotowuje ok. 600 obiadów dla SP w Dywitach i SP w Spręcowie oraz dywickich przedszkoli (wraz ze śniadaniem i podwieczorkami). Wzbogacając ofertę kształcenia w szkołach, poza klasami dwujęzycznymi SP w Dywitach prowadzi od 1 września oddział sportowy. Niezbędne stało się również zapewnienie dodatkowych godzin opieki świetlicowej w szkołach z powodu reorganizacji dowożenia uczniów.

Na terenie Gminy Dywity w 2018 roku funkcjonowało 5 szkół podstawowych (w tym 2 szkoły z oddziałami gimnazjalnymi, jedna ze szkół podstawowych posiada dodatkowo filię w innej miejscowości), 6 przedszkoli i żłobek. Gmina Dywity jest organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych i 4 przedszkoli. Łącznie w placówkach oświatowych na terenie Gminy Dywity uczyło się 1063 uczniów, do oddziałów przedszkolnych uczęszczało 55 dzieci, a do przedszkoli 348. Gmina dotowała 4 placówki niepubliczne: Niepubliczną Szkołę Podstawową w Słupach (49 uczniów), Przedszkole Niepubliczne „Mali Odkrywcy” w Różnowie (75 dzieci), Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Akademia Malucha” w Spręcowie (30 dzieci) oraz Żłobek „Akademia Malucha” w Spręcowie (15 dzieci). Ponadto Gmina dokonuje zwrotu dotacji dla Miasta Olsztyna (średnio 50 dzieci) oraz Gminy Barczewo, Jonkowo za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Dywity, a uczęszczające do przedszkoli niepublicznych w tych gminach oraz zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Olsztyn 2 dzieci.

W placówkach oświatowych z terenu gminy zatrudnionych było 197 nauczycieli (w tym 35 w placówkach niepublicznych) oraz 58 pracowników niepedagogicznych.

Nauczyciele korzystali z różnych form doskonalenia zawodowego. Z indywidualnych form skorzystało 49 nauczycieli. Były to studia podyplomowe, kursy, warsztaty, szkolenia refundowane bądź dofinansowane przez Gminę. Ponadto nauczyciele skorzystali ze szkoleń rad pedagogicznych finansowanych przez organ prowadzący. W wyniku przeprowadzonego postępowania egzaminacyjnego 6 nauczycielom nadano stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego.

Dwóm pracodawcom przyznano środki otrzymane z Funduszu Pracy z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów kształcenia 1 młodocianego pracownika, zamieszkałego na terenie Gminy Dywity.

Z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym skorzystało w 2018 r. 306 uczniów.

Dotacją przeznaczoną na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe objętych zostało 1086 uczniów klas I-VIII szkół podstawowych oraz klas III oddz. gimnazjalnych, w tym 13 uczniów niepełnosprawnych.

Szkoły prowadzone przez Gminę Dywity pozyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych na realizację różnorodnych projektów. Niektóre z nich realizowane będą w latach 2018-2019.

Szkoła	Projekt	Kwota dofinansowania
SP Dywity	„Akademia eksperymentów – SP Dywity”	127.801,30 zł
SP Tuławki	„MultiLandia dla dzieci w gminie Dywity”	29.622,24 zł
	„Nowoczesne szkoły bez barier SP Tuławki i Bukwałd”	70.196,11 zł
	„Poznaj swojego sąsiada– wymiana młodzieży ukraińskiej i polskiej 2018”	5.000,00 zł
	„Książki kochamy – swoją twórczość rozwijamy”	3.650,00 zł
SP Bukwałd	„Nowoczesne szkoły bez barier SP Tuławki i Bukwałd”	70.196,11 zł
PS Kieźliny	„MultiLandia dla dzieci w gminie Dywity”	29.622,24 zł
PS Słupy	„MultiLandia dla dzieci w gminie Dywity”	29.622,24 zł
PS nr 2 Dywity	„Cyfrowe Przedszkole w Dywitach”	118.672,36 zł

Naukę pływania w 2018 r. odbyło 97 uczniów klas II szkół podstawowych.

Jednym z zadań własnych gminy jest organizacja dowożenia uczniów do szkół. W minionym roku blisko 550 uczniów korzystało z dowozu do szkół prowadzonych na terenie gminy, z tego 200 dowożonych jest autobusami linii 108, 110 i 112 oraz od 300 do 335 uczniów z korzysta z transportu przewoźnika wyłonionego w przetargu. Gimbus będący w dyspozycji Szkoły Podstawowej w Tuławkach jeździ na trasie Tuławki-Plutki-Nowe Włóki-Szynowo-Tęguty i dowozi 26 dzieci.

Dzieci niepełnosprawne dowożone są do 4 placówek oświatowych w Olsztynie i jednej w Łupsztynku transportem w ramach umowy z przewoźnikiem (17 uczniów), a także przez rodziców na podstawie zawartych z gminą umów (10 uczniów). Usługa transportowa realizowana jest w wysokim standardzie, nowymi busami wyposażonymi w windy dla wózków inwalidzkich.

W ramach wydatków bieżących z zakresu oświaty środki budżetowe wydatkowano na:

- 614 653,69 zł przekazana dotacja dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Słupach (w tym na zadania zlecone 7 562,37 zł),
- 275 687,08 zł. dotacje przekazane jednostkom niepublicznym na realizację zadań specjalnej organizacji nauki i metod pracy w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych oraz szkołach podstawowych i gimnazjach,
- 924 051,54 zł kwota przekazana dla niepublicznego przedszkola w Różnowie,
- 254 788,81 zł. kwota przekazana dla przedszkola niepublicznego w Spręcowie,
- 340 969,92 zł to opłata wniesiona do budżetu Miasta Olsztyn i innych gmin za dzieci uczęszczające do publicznych i niepublicznych przedszkoli,
- 11 397 799,80 zł to kwota przeznaczona na wynagrodzenia i pochodne,
- 524 198,31zł przeznaczono na dodatki dla nauczycieli (dod. wiejski, zwrot czynszu, ekwiwal.),
- 536 299,82zł to wydatek na odpisy na zfs,
- 69 284,27zł przeznaczono na remonty bieżące placówek oświatowych, stołówek i gimbusa,
- 677 790,75 zł na zakup biletów dla uczniów oraz koszty dowożenia przez przewoźnika w tym także dzieci niepełnosprawnych,
- 404 050,64 zł na zakup żywności do stołówek szkolnych i przedszkoli,
- 317 043,39 zł na zakup energii,
- 554 126,55 zł zakup materiałów i wyposażenie, w tym na zakup opału oraz paliwa do autobusu szkolnego,
- 405 202,01 zł zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek,
- 201 836,05 zł. zakup usług pozostałych,
- 96 978,67 zł. pomoc materialna dla uczniów, stypendia o charakterze socjalnym dla 92 uczniów wyniosły 60 980,67 zł. (środki z otrzymanej dotacji 41 070 zł), stypendia za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe otrzymało 306 uczniów a wydatkowano kwotę 35 998 zł
- 49 900 zł dotacje dla stowarzyszeń na realizację zadań z zakresu nauki, edukacji i wychowania, w ramach których wsparto realizację 8 projektów, a w tym:
  1. Fundacja Prymus otrzymała dotację na „Konkurs stypendialny dla dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej, uczącej się w szkołach na terenie Gminy Dywity” w kwocie 10 000 zł.
  2. Środki finansowe na wsparcie projektu Cyfrowy świat na sztaludze - IX edycja otrzymało również Stowarzyszenie „Nasze dzieci” w kwocie 9 000zł. W ramach realizacji przedsięwzięcia odbyły się zajęcia fotograficzne, filmowe i teatralne w których uczestniczyło 20 dzieci.
  3. Dofinansowanie w kwocie 4 000 zł otrzymała Ochotnicza Straż Pożarna ze Spręcowa na projekt „Ochrona przed pożarem. Edukacja społeczeństwa Gminy Dywity w zakresie ochrony przed pożarem.” W ramach projektu przeprowadzono szkolenia z ochrony p.poż. w przedszkolach i zorganizowano festyn bezpieczeństwa.
  4. Stowarzyszenie „Nasza wieś” otrzymało kwotę 4 500zł na "Akademia ekologii w świetlicy wiejskiej we Frączkach". Odbyły się cykliczne zajęcia artystyczne z wykorzystaniem materiałów z recyklingu zwiększające świadomość ekologiczną.

5. Na realizację projektu „Otwarta świetlica – aktywny czas” kwotę 10 000 zł otrzymało również Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Bukwałd. W trakcie trwania projektu odbyły się wielopokoleniowe zajęcia artystyczne w świetlicy wiejskiej.
6. Stowarzyszenie „Wsparcie i pomoc” otrzymało kwotę 4 000 zł. na projekt „Rozwijam talent, tworzę malując, rysując – ryzykownych działań nie podejmuję. Wakacje ze sztuką” – zajęcia artystyczne realizowane były w świetlicy w Spręcowie.

Dokonano ponadto wydatków na sfinansowanie:

- 21 905,32 zł opłata za telefony stacjonarne i komórkowe oraz internet,
- 23 239,20 zł na naukę pływania, z której korzystało 97 uczniów klas II szkół podstawowych,
- 7. 37 802,05 zł na dofinansowanie do doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- 8. 19 946,50 zł różne opłaty i składki, w tym ubezpieczenie mienia,
- 9. 70 340,12 zł to pozostałe wydatki.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji budżetu w poszczególnych placówkach oświatowych zawarte są w sprawozdaniach z realizacji ich budżetów, stanowiące załączniki od nr 7 do nr 14.

2.12 Dział 851 - Ochrona zdrowia

Wydatki bieżące na ochronę zdrowia to kwota 116 355,14 zł. w ramach której 110 070,14 zł wydatkowano na realizację „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, 5 805 zł na program przeciwdziałania narkomanii. Środki na realizację programów pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (136 581,97 zł). W ramach tych programów zrealizowano:

- półkolonie dla 80 uczniów w SP w Dywitach i Tuławkach z programem profilaktycznym, dofinansowano do obozu siatkarskiego oraz zajęć sportowych w szkole w Tuławkach za kwotę 26 147 zł,
- zimowiska z programem profilaktycznym w 5 szkołach przez okres 5 dni wydatki 6 843 zł.
- w 9 świetlicach środowiskowych dla ok. 150 dzieci sfinansowano prowadzenie zajęć, prowadzono warsztaty i programy profilaktyczne w szkołach, przeprowadzono Diagnozę Lokalnych Zagrożeń wśród mieszkańców, sprzedawców i uczniów. Na realizację w/w zadań przeznaczono kwotę 40 031 zł. oraz na dożywianie uczestników 1 946 zł.,
- udzielono 99 porad przez psychologa dla uczniów i mieszkańców Gminy Dywity oraz objęto pomocą 89 uczniów w szkołach w Bukwałdzie, Spręcowie i Tuławkach. Poniesiony wydatek 10 605 zł.
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, tj. posiedzenia, rozmowy z osobami kierowanymi na leczenie odwykowe, kontrole w placówkach handlowych i gastronomicznych (8 880 zł),
- prowadzenie punktu terapeutycznego dotyczącego uzależnień od alkoholu przez 1 dzień w tygodniu. Grupa objęta tą terapią to 15 osób, udzielone porady indywidualne 54 (6 000 zł),
- wynagrodzenia biegłych sporządzających opinie o uzależnieniach (1 692 zł),
- szkolenia członków Komisji, pełnomocnika, nauczycieli, pracowników GOPS (6 717 zł),
- festyny integracyjne, rajdy rowerowe, imprezy mikołajkowe, „Dni Rodziny” organizowane przez szkoły i w sołectwach 4 390 zł.,
- zakup materiałów biurowych, środków czystości do świetlic, nagród w konkursach - 2 624 zł.
- inne wydatki 480 zł.

2.13 Dział 852 - Pomoc społeczna

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Dział 855 - Rodzina

Jednostką realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dywitach. Sprawozdanie tej jednostki z realizacji budżetu za rok ubiegły stanowi załącznik Nr 16 do niniejszego sprawozdania.

Wydatki z zakresu pomocy społecznej wyniosły w 2018 roku 13 732 063,10 zł i były finansowane z dwóch źródeł:

- realizacja zadań w ramach środków otrzymanych w formie dotacji z budżetu wojewody - otrzymano dotację w wysokości 11 610 179,66 zł,
- realizacja zadań własnych gminy - wydatkowano kwotę 2 121 883,44 zł.

W ramach pomocy społecznej Gmina organizuje również prace społecznie użyteczne. W minionym roku z tej formy zatrudnienia skorzystało 5 osób w okresie od kwietnia do sierpnia. Wydatkowano kwotę 3 042,60 zł.

Ponadto w ramach **Działu 853** wydatkowano kwotę 29 926,60 zł. realizując działania z zakresu polityki społecznej poprzez dotacje dla organizacji pozarządowych. Na ogłoszony konkurs odpowiedziały stowarzyszenie składając 8 ofert. Dofinansowanie otrzymała, między innymi, Ochotnicza Straż Pożarna w Kieźlinach w kwocie 2 000 zł i w Spręcowie 3 500 zł. na międzypokoleniowe warsztaty artystyczne organizowane w świetlicach wiejskich skierowane zarówno do dzieci, jak i dorosłych a w szczególności seniorów. Fundacja „36 i 6” na realizację projektu „Narodziny marzeń” otrzymała dotację w kwocie 3 500 zł. Zorganizowane zostały warsztaty dla mam i córek. Kwotę 8 500 zł. otrzymała Fundacja Niebieskie Drzwi na realizację projektu „Cykl zajęć terapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami lub podejrzeniem zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz konsultacje dla rodziców”. Środki wykorzystane zostały na specjalistyczne prace z osobami autystycznymi.

W ramach **Działu 855** wydatkowano kwotę **142 500 zł** na dotację dla żłobka w Spręcowie „Akademia Malucha”, do którego uczęszcza 15 dzieci.

2.14 Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wydatki bieżące poniesionych w tym dziale to kwota 5 297 609,85 zł. co stanowi 84,54% planu. Realizując zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wydatkowano:

- W zakresie **gospodarki ściekowej i ochrony wód**
  - 1 941 418,80 zł. odpłatność za ścieki odprowadzane do Olsztyna,
  - 211 831,87 zł na zakup usług remontowych ,
  - 133 770,02 zł zakup energii,
  - 87 039,13 zł zakup usług pozostałych,
  - 72 189,98 zł zakup materiałów,
  - 68 837,33 zł koszty osobowe,
  - 12 542,59 zł pozostałe koszty.

W roku 2018 usunięto 150 awarii na sieciach kanalizacyjnych, tj. 10% mniej niż w roku 2017.

- W zakresie **gospodarki odpadami**
  - 1 424 984,52 zł wydatkowano na usługi wywozu śmieci i zagospodarowania odpadów. Łącznie odbierano śmieci od 3 113 gospodarstw domowych. W 2018 roku dwukrotnie zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu AGD i RTV. Wzorem lat ubiegłych opróżniano i zagospodarowywano odpady z obiektów użyteczności publicznej, tj. 49 pojemników z przystanków i placów, 11 ze świetlic wiejskich, 7 z obiektów sportowych, 3 z obiektów rekreacyjnych, 2 z placów zabaw, 4 z obiektów użyteczności publicznej. Prowadzono również monitoring zreaktywowanego składowiska odpadów w Dywitach. Zlikwidowano dzikie wysypisko w Mykach.
  - 13 947,60 zł. usuwanie azbestu, w ramach realizacji zadania zdemontowano pokrycia dachowe, usunięto i wywieziono azbest w ilości ponad 8 ton. Gmina otrzymała dofinansowanie z WFOŚiGW, część kosztów pokryli właściciele posesji,
  - 56 932,90 zł. taką kwotę stanowiły koszty osobowe,

- 5 928,43 zł. materiały i wyposażenie. W ramach tych wydatków dofinansowano 27 mieszkańcom gminy zakup kompostowników, wartość dofinansowania ok. 4 000 zł.

- 1 895,20 zł pozostałe koszty.

- **Oczyszczanie miast i wsi**

- 45 680,47 zł. poniesiono koszty wywozu nieczystości z posesji gminnych,

- **Utrzymanie zieleni w gminie**

- 109 193,38 zł na zakup materiałów, w tym narzędzi, sadzonek i środków do pielęgnacji zieleni, itp., 84 834,14 zł. to wydatki realizowane w ramach funduszu sołeckiego,

- 75 546,50 zł wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, przy utrzymaniu porządku oraz pielęgnacji zieleni,

- 57 504,64 zł zakup usług ,

- 7 977,56 zł to pozostałe wydatki,

- **Schronisko dla zwierząt**

W ramach zawartego porozumienia gmina ma do dyspozycji 12 boksów dla bezdomnych psów, za które ponosi koszty stałe, tj. utrzymania schroniska proporcjonalnie do jej udziałów. Ponadto pokrywane są koszty zmienne w zależności od ilości przekazanych do schroniska zwierząt. W roku ubiegłym na ten cel wydatkowano kwotę 67 890,16 zł. zapewniając opiekę 29 bezdomnym psom.

- **Oświetlenie ulic placów i dróg**

- 283 156,01 zł. na zakup energii,

- 73 039,16 zł konserwacje i remonty oświetlenia,

- 28 374,64 zł zakup usług,

- 2 939,70 zł zakup materiałów.

Usunięto awarie i wykonano bieżące konserwacje w 122 punktach oświetlenia ulicznego.

- **Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska**

- 52 883,50 zł na opłacenie kar i odszkodowań za korzystanie ze środowiska,

- **Pozostała działalność**

- 154 423,10 zł na remonty budynków komunalnych,

- 5 930,28 zł dofinansowano szczepienie 669 psów i kotów przeciwko wściekliznie,

- 168 242,19 zł. inne,

- 53 119,56 zł zakup materiałów budowlanych i wyposażenia do budynków komunalnych,

- 10 000 zł dotacja dla stowarzyszenia „ Albatros” na projekt „Ptasia Klinika - wsparcie działalności Ośrodka Rehabilitacji Ptaków Dzikich w Bukwałdzie”.

- 18 017,29 zł opieka nad zwierzętami,(sterylizacja 30 bezdomnych kotów, dokarmianie wolno żyjących kotów, pomoc medyczna, utylizacja padłych zwierząt),

- 35 257,83 zł zakup energii,

- 12 991,99 zł. w ramach funduszu sołeckiego zlecono doposażenia placów zabaw,

- 4 123,52 zł inne wydatki.

W ramach tych kwot wykonano:

1. Wykonano nowy komin zewnętrzny w kotłowni budynku świetlicy wiejskiej w Tuławkach.
2. Dokonano czyszczenia kominów budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej administrowanych przez Gminę Dywity.
3. Wykonano remont sterowników kotłów ogrzewających świetlicę w miejscowości Spręcowo, oraz w budynku Urzędu Gminy Dywity.
4. Wykonano remont parkietu w pomieszczeniach sali konferencyjnej w budynku Urzędu Gminy Dywity.
5. Wykonano remont podłogi w Sali tanecznej w budynku GOK Dywity.

6. Zagospodarowano teren przy przedszkolu przyległym do Szkoły Podstawowej w miejscowości Dywity.
7. Wykonano remont dachu na budynku komunalnym Tuławki 49.
8. Sporządzono instrukcję pożarową budynku Urzędu Gminy Dywity.
9. Wykonano remont schodów, barierki przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Frączki.
10. Wykonano remont części dachu na budynku świetlicy w miejscowości Różnowo.
11. Wykonano naprawę ściany zewnętrznej budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Włókach oraz wymieniono uszkodzoną kostkę chodnikową typu polbruk.
12. Wykonano przeglądy kominiarskie i budowlane budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (42 obiekty) administrowanych przez Gminę Dywity,
13. Wykonano przeglądy publicznych placów zabaw na terenie Gminy,

2.15 Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Zadania z zakresu kultury realizują głównie Gminny Ośrodek Kultury oraz biblioteki gminne. Część zadań zleca jest do realizacji organizacjom pozarządowym a część realizowana przez sołectwa z wykorzystaniem świetlic wiejskich. Wydatki są ponoszone bezpośrednio z budżetu a także w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki bieżące zrealizowane w tym dziale wyniosły 1 440 076,19 zł, z tego:

- **Gminny Ośrodek Kultury i świetlice wiejskie:**

1. 771 500 zł stanowiła dotacja podmiotowa dla GOK . W ramach tej dotacji Gmina przeznaczyła 38 000 zł na organizację gminnych imprez kulturalnych; Dzień Dziecka, Kiermas Warmiński i Dziedzictwo Kulinarne, które cieszą się dużą popularnością wśród mieszkańców gminy.
2. 68 813,23 zł. to koszty związane z zakupem wyposażenia i opału do świetlic wiejskich,
3. 48 371,17 zł przeznaczono na wynagrodzenia wraz z pochodnymi opiekunów świetlic,
4. 49 443,15 zł koszty energii,
5. 37 066,86 zł zakup usług pozostałych,
6. 6 687,87 zł pozostałe koszty utrzymania świetlic (telefony, internet),

- **Biblioteki**

1. 230 000 zł dotacja podmiotowa na utrzymanie gminnych bibliotek,

- **Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami**

1. 15 000 zł przeznaczono na remont schodów przy kościele we Frączkach,
2. 72 381 zł. dofinansowanie robót budowlanych i konserwatorskich kaplicy parafialnej Kieźli nach, wykonano remont dachu i instalację odgromową,
3. 20 000 zł. dotacja z Urzędu Marszałkowskiego na prace zabezpieczające przy fundamencie północnym kaplicy w Bukwałdzie.

- **Pozostała działalność**

1. 76 462,08 zł organizacja przez sołectwa festynów oraz innych imprez dla mieszkańców,
2. 44 350,83 zł przekazano w formie dotacji stowarzyszeniom na realizację zadań zleconych przez gminę z zakresu kultury, sztuki oraz ochrony dóbr kultury i tradycji. Ze wsparcia skorzystało 6 organizacji między innymi:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Bukwałd na projekt „Od przędzy do własnych pieniędzy, od suszu do animuszu. Bukwałd wioska gręplarska pachnąca ziołami” w kwocie 13 000 zł. W ramach tych działań odbywały się warsztaty gręplarskie, kulinarne z wykorzystaniem chwastów, ziół oraz artystyczne.
- Stowarzyszenie Ługwałd otrzymało kwotę 9 400 na realizację przedsięwzięcia „Qlturalny Ługwałd z tradycjami 2018”, w ramach którego zostało zorganizowane Święto Małego Dzwonu, przygotowanie spektaklu teatru amatorskiego oraz spotkanie przedświąteczne seniorów.
- Fundacja PRYMUS, w ramach powierzenia zadania, otrzymała kwotę 10 000 zł na prowadzenie Izba Pamięci M. Zientary Malewskiej. W ramach realizacji zadania został zatrudniony przewodnik oraz doposażono miejsce pamięci.

2.16 Dział 926 – Kultura fizyczna i sport

Wydatki bieżące na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu zostały poniesione w kwocie 514 589,59 zł. Z tej kwoty 192 406,56 zł stanowiły wydatki na bieżące utrzymanie obiektów sportowych, stadionu komunalnego oraz „Orlika”; w tym zakup gazu i energii elektrycznej (29 396,38 zł), wynagrodzenia i pochodne (114 700,95 zł), zakup materiałów i wyposażenia (14 353,27 zł, w tym zakup sprzętu sportowego, nawozów, trawy, środków czystości), zakup usług remontowych na remonty obiektów, konserwację, czyszczenie i pielęgnację boisk itp. (10 656,56 zł), inne usługi, tj. opłata dla ZAIKS, dostawa i montaż garażu blaszanego (20 888,55zł), pozostałe koszty (2 410,85 zł). Ze środków tych przygotowane zostało lodowisko w Dywitach.

Kwotę 322 183,03 zł wydatkowano na realizację zadań z zakresu sportu masowego. Na realizację zadań zleconych organizacjom pozarządowym przekazano 154 994 zł w formie dotacji celowych. Na realizacji zadań w **formie powierzenia** wydatkowano kwotę 59 494 zł, a dofinansowanie otrzymały 3 następujące organizacje:

- 5 994 zł. otrzymało Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Słupy i Okolic na realizację zajęć z Tańca sportowego w szkole w Słupach,
- 10 000 zł Gminny Uczniowski Klub Sportowy ASY na organizację całorocznych zajęć lekkoatletycznych na stadionie w Dywitach dla dzieci z terenu Gminy i zawodów sportowych,
- 35 000 zł Gminne Dywickie Zrzeszenie LZS na organizację 6 imprez sportowych; Turniej Tenisa Stołowego, Siatkówka Halowa MIX, Dwa Ognie, Turniej Piątek Samorządowych, Biegi przełajowe w Brąswaldzie, Turniej Siatkówki Halowej oraz organizację zajęć ogólnorozwojowych z elementami sztuk walki w szkole w Tuławkach.
- 5 000 zł. Stowarzyszenie Tańca Sportowego Soltare na zorganizowanie Turnieju Tańca Sportowego Cheerleaders dla przedszkolaków i uczniów z terenu Gminy Dywity,
- 3 500 zł. Stowarzyszenie Warmińska Wieś na administrowanie obiektem Skatepak

Na **wsparcie realizacji** zadań z zakresu kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji przekazano organizacjom pozarządowym kwotę 95 500 zł., otrzymało je 11 organizacji, w tym między innymi:

- 20 000 zł. Uczniowski Klub Sportowy Frendo Dywity na realizację projektów „Piłka nożna to nie tylko sport. Rocznik 2007-2010” oraz Piłka nożna to nie tylko sport rocznik 2004-2006”, tj organizację całorocznych zajęć dla dzieci, dwóch turniejów i obozu sportowego.
- 20 000 zł. Ludowy Klub Sportowy Różnowo na organizację zajęć z piłki nożnej oraz meczy dla młodzików, trampkarzy i seniorów.
- 14 000 zł. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Słupy i Okolic na organizację zajęć sportowych z piłki nożnej na Orliku, stadionie w Dywitach i boisku w Słupach oraz utrzymanie i pielęgnację tego boiska,
- 10 000 zł. Gminny Uczniowski Klub Sportowy ASY Dywity na zadanie „Wyżej, szybciej Dalej. Szukamy przyszłych olimpijczyków” tj. organizację zajęć lekkoatletycznych na stadionie w Dywitach.
- 6 300 zł. Stowarzyszenie Aktywne Dywity na projekt „Poćwiczyć czy potaćzyć? A może jedno i drugie? Kontynuacja” obejmujący organizację ćwiczeń ogólnorozwojowych dla dorosłych.

Pozostałe wydatki w tym zakresie to:

- 32 730,24 zł zakup usług, w tym zorganizowanie transportu dla zawodników, obsługa gastronomiczna zawodów sportowych, wypożyczenie sprzętu na potrzeby zawodów, przeglądy techniczne boisk, siłowni zewnętrznych, wynajęcie toalet,
- 24 116,78 zł zakup materiałów i wyposażenia, w tym sprzęt sportowy, nagrody dla uczestników, medale, puchary, statuetki, posiłki regeneracyjne i napoje dla zawodników, itp.
- 79 220,77 zł to kwota jaką przeznaczyły sołectwa w ramach funduszu sołeckiego na utrzymanie i wyposażenie boisk wiejskich,
- 11 659,74 zł wynagrodzenie osób obsługujących imprezy sportowe np. obsługa medyczna, sędziowie,
- 9 000 zł przeznaczono na nagrody za osiągnięcia sportowe w 2017 roku. Przyznano nagrody w trzech kategoriach: zawodnik 5 nagród, trener 3 nagrody, działacz 5 nagród i 7 nagród specjalnych.

- 10 461,50 zł w ramach usług remontowych wykonano aerację, wertykulację i piaskowanie boisk wiejskich w Różnowie, Dąbrówce Wielkiej, Słupach i Tuławkach oraz naprawę sprzętu.

IV. FUNDUSZ SOŁECKI

Fundusz sołecki wyodrębniany jest w budżecie Gminy Dywity od 2010 r. W roku budżetowym 2018 zaplanowany fundusz sołecki stanowił kwotę **538 265,20 zł**. Dla poszczególnych sołectw ustalony został zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Sołectwa rozdysponowały tę kwotę podejmując stosowne uchwały na zebraniach wiejskich. Poniesione w ramach funduszu wydatki wyniosły 504 332,11 zł. Wysokość funduszu, zaplanowane zadania oraz zrealizowane wydatki przedstawione zostały w załączniku Nr 6. Realizacja wydatków odbywała się zgodnie z wcześniej podjętymi przez zebrania wiejskie uchwałami o podziale środków.

V. REALIZACJA PLANU PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW BUDŻETU

Stan zadłużenia gminy z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na dzień 31.12.2018 r. wynosił 19 569 023,77 zł. W roku 2018 spłacono raty kredytów wraz z wykupem obligacji, w łącznej kwocie 3 821 315,18 zł. oraz wyemitowano obligacje w kwocie 11 400 000 zł z ostatecznym terminem wykupu w 2026 roku.

VI. UWAGI OGÓLNE

1. Zobowiązania Gminy

Gmina nie posiada wymagalnych zobowiązań na dzień 31.12.2018 r.

2. Jednostki sektora finansów publicznych, które nie są bezpośrednio finansowane z budżetu Gminy to:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dywitach,
- Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach.

Wykonanie planu finansowego jednostek sektora finansów publicznych nie finansowanych bezpośrednio z budżetu Gminy przedstawia tabela poniżej;

Tabela 9 . Przychody i koszty GOK i SG ZOZ

Lp	Nazwa	Przychody		Koszty		Należności na dzień 31.12.2018r	Zobowiązania na 31.12.2018r. tym:	
		plan	wykonanie	plan	wykonanie		ogółem	wymagalne
1	GOK	1 057 652,10	1 057 652,10	1 057 652,10	1 071 276,55	0	1 866,43	0
2	SG ZOZ	1 978 662,39	1 978 662,39	1 978 662,39	1 949 523,27	183 862,74	96 529,20	x

Dochody i wydatki zrealizowane w 2018 roku przez **Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach** wraz z gminnymi bibliotekami oraz **Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dywitach** przedstawiają sprawozdania tych jednostek stanowiące załącznik do Zarządzenia Wójta Gminy Dywity Nr 50/19 z dnia 21.03.2019r.

VII UWAGI KOŃCOWE

Realizacja budżetu Gminy Dywity w 2018 roku była prowadzona konsekwentnie z przyjętymi założeniami w latach poprzednich i zgodnie z przyjętą strategią rozwoju Gminy, która zakłada podwyższanie jakości życia mieszkańców, a także konkurencyjność oraz pełne wykorzystanie i rozwijanie funkcji metropolitalnych Olsztyna.

Rok 2018 był kolejnym, w którym wzrosła liczba mieszkańców Gminy. Na pewno przyciąga ich stale rozwijająca się infrastruktura społeczna, czego przykładem może być oddana do użytku 1 września rozbudowana za ponad 7 mln zł Szkoła Podstawowa w Dywitach, w której znalazło się miejsce na dwuoddziałowe przedszkole, sześć nowych oddziałów szkolnych, zmodernizowana sala gimnastyczna i stołówka oraz element nietuzinkowy w gminie wiejskiej, jakim jest bez wątpienia obserwatorium astronomiczne. W 2018 roku udało się zakończyć I etap budowy ścieżki pieszo-rowerowej Dywity-Różnowo za 1,5 mln zł, co sprawia, że komunikacja pieszych i rowerzystów pomiędzy dwiema największymi miejscowościami Gminy jest bezpieczniejsza. Inwestycja ta ma swoją kontynuację w 2019 roku.

Coraz atrakcyjniejsza i bardziej różnorodna jest oferta szkół i przedszkoli, które pozyskały w 2018 roku środki unijne na nowe zajęcia i zakup nowoczesnego wyposażenia. Dzięki coraz lepszej współpracy z organizacjami pozarządowymi mieszkańcy w różnym wieku mają do dyspozycji bogatą ofertę spędzania czasu wolnego.

W 2018 roku rozwinęły i zacieśniły się powiązania funkcjonalne pomiędzy Gminą Dywity i miastem Olsztyn w ramach budowy aglomeracji olsztyńskiej. Dzięki zwiększeniu nakładów na komunikację publiczną i transport zbiorowy o kwotę pół miliona złotych udało się wydłużyć linie podmiejską nr 110 do Spręcowa, na czym korzystają mieszkańcy Spręcowa i Ługwałdu.

W 2018 roku praktycznie zakończona rzeczowo została budowa nowego wodociągu od granicy z miastem Olsztyn na rzece Wadąg przez Osiedle Sterowców, Dywity do Różnowa i Ługwałdu. Swoją część wodociągu z Olsztyna do granicy Gminy Dywity zrealizował również Olsztyn. Dzięki tej inwestycji dofinansowanej w 50 % ze środków unijnych mieszkańcy największych miejscowości gminnych będą mogli zostać wkrótce przełączeni na dobrą jakościowo olsztyńska wodę. To strategiczna inwestycja dla dalszego, harmonijnego rozwoju Gminy Dywity.

Cieszy prawie 8% wzrost dochodów Gminy w stosunku do roku poprzedniego, co świadczy o rozwoju społeczno-gospodarczym naszej Gminy. W ramach realizacji budżetu na 2018 rok dochody i wydatki wykonano na wysokim ponad 90% poziomie. Udało się osiągnąć znacznie niższy deficyt niż zakładano.

Mimo tego, że nie podwyższano stawek podatkowych w 2018, to wyższe niż zakładano jest wykonanie dochodów z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu. Rosnąca liczba mieszkańców, to także rosące dochody Gminy z podatków i opłat lokalnych, co można zaobserwować w sprawozdaniu z realizacji budżetu za 2018 rok. Wyższe niż zakładano jest również wykonanie dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Zauważalny stały systematyczny wzrost dochodów z tego tytułu w ostatnich pięciu latach, to zapewne wynik wzrostu liczby mieszkańców Gminy, ale i ich przedsiębiorczości. Dzięki poprawie jakości pracy udało się poprawić egzekucje odsetek podatkowych, co przełożyło się na wzrost dochodów z tego źródła.

Na uwagę zasługuje bardzo wysoki w stosunku do lat poprzednich poziom wydatków majątkowych w realizacji budżetu Gminy za rok 2018. Prawie 6 mln zł wydatkowano w roku 2018 na inwestycje drogowe na terenie Gminy Dywity. Wśród najważniejszych można wymienić:

- budowę drogi gminnej w Strefie Przedsiębiorczości Dywity-Ługwałd,
- przebudowę drogi gminnej na działce 818/1 przy Agro Helenie,

- budowa ulicy przy pętli autobusowej w Różnowie,
- przebudowa ulicy Nad Stawem w Dywitach,
- budowa ulic na osiedlu w Kieźlinach – ul. Różewicza,

Jedną z najważniejszych inwestycji dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy był zakup nowego samochodu dla OSP Tuławki, który był sfinansowany ze środków własnych Gminy oraz wsparcia z NFOŚiGW oraz środków MSWiA. Obecnie wszystkie cztery jednostki OSP wyposażone są w nowe (kilkuletnie) samochody co dawać powinno rękojmię ich dobrego funkcjonowania i wykorzystania na kolejne kilkanaście lat.

Niestety niższy niż zakładano jest poziom wykonania dochodów środków ze źródeł zagranicznych z uwagi na przedłużające się procedury konkursowe instytucji wdrażających programy dotacyjne, a tym samym brak możliwości realizacji tych inwestycji w roku 2018. Z uwagi na czasowe przesunięcia w wykonaniu inwestycji możliwość tylko częściowego rozliczenia projektów już zrealizowanych. Na 2019 rok planowany jest wzrost dochodów ze źródeł zagranicznych z uwagi na rozpoczęcie zaplanowanych inwestycji, oraz rozliczenie inwestycji zrealizowanych w ramach budżetu roku 2018.

Na uwagę zasługuje bardzo wysoka nadwyżka operacyjna, co pozytywnie może wpłynąć na możliwości pozyskiwania na rzecz Gminy środków ze źródeł zewnętrznych np. z funduszy europejskich kolejnego okresu programowania 2021-2027.

WÓJT GMINY
Daniel Zadworny

VIII SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik Nr 1 - Dochody,
- Załącznik Nr 2 - Wydatki,
- Załącznik Nr 3 - Wydatki majątkowe,
- Załącznik Nr 4 - Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami,
- Załącznik Nr 5 - Źródła sfinansowania deficytu i rozdysponowania nadwyżki budżetowej,
- Załącznik Nr 6 - Wydatki z funduszu sołeckiego,
- Załącznik Nr 7 - Realizacja budżetu – Szkoła Podstawowa w Dywitach,
- Załącznik Nr 8 - Realizacja budżetu – Szkoła Podstawowa w Tuławkach,
- Załącznik Nr 9 - Realizacja budżetu – Szkoła Podstawowa w Spręcowie,
- Załącznik Nr 10 - Realizacja budżetu – Szkoła Podstawowa w Bukwałdzie,
- Załącznik Nr 11 - Realizacja budżetu – Przedszkole w Dywitach,
- Załącznik Nr 12 - Realizacja budżetu – Przedszkole w Kieźlinach,
- Załącznik Nr 13 - Realizacja budżetu – Przedszkole w Słupach,
- Załącznik Nr 14 - Realizacja budżetu – Przedszkole Nr 2 w Dywitach,
- Załącznik Nr 15 - Informacja o stanie mienia komunalnego,
- Załącznik Nr 15a - Zestawienie wartości mienia komunalnego .
- Załącznik Nr 16 - Sprawozdanie z realizacji budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Załącznik Nr 17 - Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków unijnych, dokonane w trakcie roku budżetowego 2018.